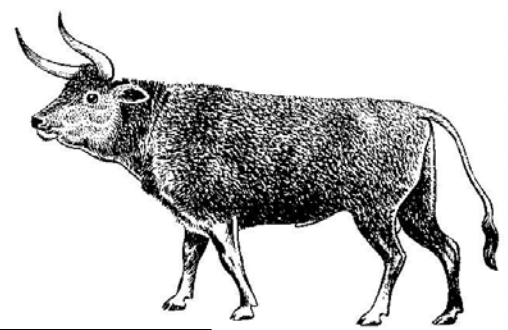


Begrijpend lezen: de oeros



de toenmalige kuststreek: de kuststreek, zoals ze in die tijd was

het smeulend hout: het hout dat nog gloeit na het branden

schichtig: schuw

de hinde: het wijfje van een hert

de einder: de horizon

Ongeveer 2 000 jaar vóór onze tijdrekening voeren Dapper Hart, het opperhoofd van een jagers- en vissersstam uit de toenmalige kuststreek, en zijn tienjarige zoon, Eekhoorn, met een prauw de Schelde op. Zij trokken naar het vuursteenvolk uit de omgeving van Spiennes (provincie Henegouwen) om er zeezout te ruilen tegen allerlei werktuigen uit silex. Vader en zoon waren aan land gestapt om hun middagmaal te bereiden.

De eenden, die de vorige dag geschoten waren, en door mama zorgvuldig geplukt en schoongemaakt, werden handig geroosterd. Een paar kleine vissen omkneedde papa met klei. Daarna legde hij ze op het smeulend vuurtje. Toen de klei hard gebakken was, sloeg hij het omhulsel stuk en de heerlijke, gare vis kwam te voorschijn.

"En nu weer verder.", zie papa. Hij schopte het vuurtje uiteen. Eekhoorn greep een dik, half smeulend hout, en slingerde het ver weg. "Doe dat niet.", zei vader. "Het is onvoorzichtig." "Waarom?", vroeg Eekhoorn.

Vóór alle antwoord weerklonk een geweldig gekraak en eer één van beiden iets kon doen, stormde een geweldige grijze massa door het struikgewas van elzen en wilgen, recht naar de kleine, open plek toe. Eekhoorn begreep dadelijk, dat hij een reusachtige oeros uit zijn rust opgeschrikt had.



Het was te laat om de bogen en de pijlen te grijpen, die op de grond lagen. De oeros, die eerst vader in het oog gekregen had, stormde op hem los. Dapper Hart was al achter een groepje jonge ezels gesprongen, liep toen rakelings langs het snuivende dier heen en zat een ogenblik later op de tak van een stevige wilg. De punt van de geweldige, gekromde hoorn raakte bijna zijn voet, toen de oeros de kop ophief, terwijl hij woest met de voorpoot de aardkluiten opjoeg. Toen verscheen Eekhoorn op het pad, met een boog die hij snel uit de prauw genomen had.

"Naar de prauw, jongen.", riep papa, toen de stier Eekhoorn in het zicht kreeg en dadelijk op hem toestormde.

Eekhoorn had nooit van zijn leven gedacht, dat een dier zo onmenselijk geweldig en groot kon zijn, nu hij van dichtbij de wijde, natte neusgaten en de blinkende horens zag. Zijn hart was geen boontje meer groot, maar als een ervaren jager schoot hij snel en juist een pijl af. Die trof het dier in de schouder. Maar dat zag Eekhoorn niet. Bliksemsnel was hij achter een wilg gesprongen, en de oeros stormde hem nauwelijks op één pas afstand voorbij. Hij rok de scherpe geur van het dier en zag, dat de pijl met zijn vuurstenen punt een sterk bloedende wonde veroorzaakt had. In zijn dolle vaart struikelde de oeros over een wortel. Eekhoorn maakte er gebruik van om het dier juist achter de voorbil te treffen. Papa was van zijn tak gekomen en hitste nu het dier aan. Toen het zich weer omdraaide, kon Eekhoorn nog een pijl afschieten. Tenslotte zakte het dier brullend op de knieën. Papa snelde toe met zijn vuurstenen dolk in de hand. Van uit de zijkant stootte hij het wapen zo diep tussen de nekwervels, dat het lemmet brak. Na de laatste stuiptrekkingen, nam papa een paar vuurstenen mesjes uit zijn hertsleren tas en begon het dier handig te villen. Eekhoorn keek bewonderend toe. Wat wist papa precies de plaats van elke pees en gewricht! Weldra lagen enkele brokken bloedend vlees, bedekt met natte zeehondenvellen tegen de zonnehitte, in de prauw. Papa snokte toen met bebloede handen aan de kop, tot hij volledig afgesneden op het pad lag. Eekhoorn beproefde hem op te lichten bij de geweldige horens, maar stond verstomd over het gewicht.



"En nu op weg.", zei papa, toen de kop vooraan in de prauw lag als een zegeteken. Weer ging het de stroom op; die was nu nóg smaller geworden. Als de prauw dicht langs het riet heen streek, vlogen de eenden op en stoven de waterhoentjes weg tussen de lange groene bladeren van het lis. Tegen de avond zag Eekhoorn een schichtige hinde en verder een reebok. Bij het naderen van de prauw hielden ze op met drinken en verdwenen met een sprong in het lover. In de verte blaatten herten, en als Eekhoorn even ophield met paddelen, kon hij de vechtende dieren horen trappelen en 't wild stoten van de geweien horen.

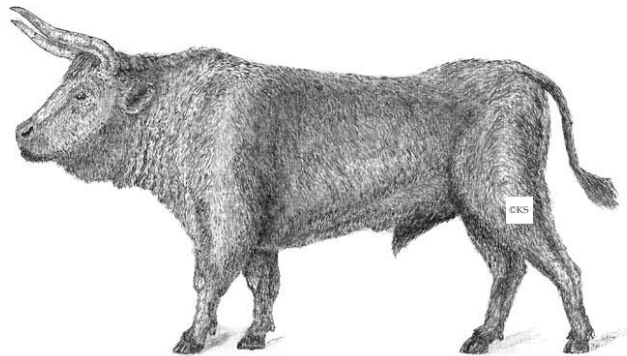
Nu doemde links de massa van een hoge heuvel aan de einder op. "Aan de voet van die heuvel kamperen we.", zei papa. "Ik hoop dat de wolven vannacht niet al te hongerig zullen zijn."

Vooraleer ze gingen slapen op hopen droge varens, legden ze rondom vuurtjes aan. eekhoorn deed maar één oog dicht en juist toen hij ging indoezelen, klonk plots in de

verte het langgerekt gehuil van een wolf. Eekhoorn voelde zijn bloed in de aderen stollen. Het was een akelig geluid. Van verschillende zijden antwoordden andere wolven. Het gehuil klonk nu vlakbij en de takken kraakten.



"Ze hebben het op onze oerossen-bout gemunt.", zei papa. Hij nam zachtjes pijl en boog en schoot een paar wolven neer. De gewonde dieren werden dadelijk door de andere wolven aan stukken gereten en verorberd. Toen kwam stilaan de rust terug.



Los de vragen op.

1. Hoe brandde het vuur waarop papa de vissen gaar stoomde?

2. Waaruit bestond het middagmaal van de reizigers?

3. Welke kleur had een oeros? _____

4. Noem twee verschillende plaatsen waar boog en pijlen lagen.

a) _____ b) _____



5. De horens van de oeros zijn _____ en _____.

6. Met hoeveel pijlen trof Eekhoorn de oeros?

7. Met welk wapen bracht papa de doodsteek toe?

8. Waarom was het onvoorzichtig van Eekhoorn om een smeulend hout ver weg te werpen?

9. Waarvan was de tas gemaakt waarin papa zijn mesjes bewaarde?

10. Hoe kwam het dat de reizigers zeehondenvellen bezaten?

11. De reizigers varen de stroom op en gaan 's avonds kamperen aan de voet van een heuvel, die ze links bemerken.

a) Leggen ze aan tegen de linker- of de rechteroever van de stroom?

b) Verduidelijk je antwoord met een eenvoudige schets.



12. Wat gebruikten de reizigers als bed?

13. Wat deden papa en zoon om de wolven op afstand te houden?

